

KÚRIA

Kvk.I.37.394/2014/2.szám

A Kúria az I.-V. r. kérelmezőknek a Nemzeti Választási Bizottság (alperes címe) 2014. március 27. napján meghozott 880/2014. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán megindult nemperes eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 880/2014. számú határozatát - a Budapest 08. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 53/2014. (III.24.) számú határozatára is kiterjedően - megváltoztatja és megállapítja, hogy a Zuglói Lapok című kiadvány 2014. március 13-i számának 3. oldalán megjelent „A szocialista képviselő kilencven alkalommal nem Zuglót támogatta” című írása megsértette a választási eljárás jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelvét.

A Kúria eltiltja a Zuglói Lapokat a további jogsértéstől.

A Kúria kötelezi a Zuglói Lapok -at, hogy a végzés rendelkező részét a legközelebbi számban, a jogsértő közléshez hasonló módon tegye közzé.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Egy magánszemély a Budapest 08. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB) címzett kifogásában az önkormányzati tulajdonban álló Zuglói Városgazdálkodási Zrt. által kiadott Zuglói Lapok c. kiadvány 2014. március 13-i számának 3. oldalán megjelent írások - „A szocialista képviselő kilencven alkalommal nem Zuglót támogatta” és a „Pályázati pénzből újul meg az állomás” - kapcsán kérte annak megállapítását, hogy P.D. főszerkesztő és dr. Papcsák Ferenc képviselőjelölt megsértették a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. tv. (a továbbiakban: Ve.) 2.§ (1) bekezdésének c) és e) pontjában foglalt alapelveket, valamint a Ve. 148.§ (1)-(4)

bekezdésében foglaltakat. Álláspontja szerint az írások a Ve. 146.§ b) szerinti

politikai hirdetések, amit a Zuglói Lapok - a feltételek hiányában - nem tehet volna közzé. Kérte a jogsértés tényének megállapítását, a panaszoltak eltiltását a jogszabálysértéstől és a kiadóval szemben bírság kiszabását. Bizonyítékként dr. Papcsák Ferenc és a FIDESZ-KDNP kampányanyagának kiadványait csatolta.

Az OEVB 53/2014. (III. 24.) határozatával nem állapított meg jogsértést. Értékelése szerint a cikkek nem tartalmazzák a Ve. 146.§ b) pontja szerinti tartalmi elemeket, ezért nem tekinthetők politikai hirdetésnek. Az „A szocialista képviselő kilencven alkalommal nem Zuglót támogatta” kijelentés, szemben a kifogásban foglaltakkal, nem minősül dr. Papcsák Ferenc egyéni képviselőjelölt és a FIDESZ-KDNP kampányüzenetének, kampányjelszavának.

A magánszemély fellebbezésében a két kifogásolt cikk kapcsán továbbra is a Ve. 2.§ (1) c) és e) pont, valamint a Ve. 148.§ (1)-(4) bekezdés sérelmére hivatkozott, mivel a lap nem tehet közzé a Ve. 146.§ b) pontja szerinti politikai hirdetést.

A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a 2014. március 27. napján kelt 880/2014. számú határozatával helybenhagyta az OEVB határozatát. Indokolása szerint a hivatkozott cikk tartalma alapján a sajtótermék nem tett közzé dr. Papcsák Ferenc egyéni képviselőjelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző elemeket, az kizárólag Tóth Csaba képviselő közleményét és sajtóhelyreigazítási kérelmét tartalmazza. Azon „tény, hogy a bizonyítékként csatolt Fidesz Magyar Polgári Szövetség Zuglói Szervezetének kiadásában megjelentetett „Zuglói Polgár” február havi száma, a „Zuglói Fidesz” facebook oldala, valamint a dr. Papcsák Ferenc által terjesztett szórólap is tartalmaz Tóth Csaba képviselőre vonatkozó állításokat”, nem vonja maga után a Zuglói Lapokban megjelent cikk politikai hirdetésként való minősítését.

A kérelmezők az NVB határozatának bírósági felülvizsgálatát kérték, mert az téves mérlegelésen alapul és jogszabálysértő. Indítványozták a határozat kifogás szerinti megváltoztatását.

Új tényként, jogszabálysértésként hivatkoztak arra, hogy míg a FIDESZ-KDNP jelölő szervezet és dr. Papcsák Ferenc a kifogásolt lapszám 1., 3., 5., 6., 7., és 8. oldalán (a 3. oldalon kétszer) fényképen és/vagy szövegben pozitív tartalommal jelentek meg, addig Tóth Csabáról a 3. oldalon „A szocialista képviselő kilecven alkalommal nem Zuglót támogatta” című negatív cikk jelent meg.

Dr. Papcsák Ferenc megjelenései - miközben más jelöltek nem kaptak megjelenési lehetőséget és Tóth Csaba is csak az inkriminált írásban - a Ve. 140.§ és 141.§ szerint alkalmasak a választói akarat befolyásolására, a főszerkesztői magatartás a Ve. 2.§ (1)

bekezdés a), c) és e) pontjaiba és a Ve. 148.§ (1) bekezdésébe ütközik. Az NVB határozata tévesen értékelte, hogy a kifogásolt cikkek és képek nem minősülnek politikai hirdetésnek, miközben a lap nem tett a Ve. 148.§ szerinti bejelentést az Állami Számvevőszékhez.

A kérelmezők felülvizsgálati kérelme részben alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárást kizárólag a kérelem keretei között folytathatja le. Erre irányuló kérelem hiányában tehát nem vizsgálta, hogy a „Pályázati pénzből újul meg az állomás” című cikkekre vonatkozó fellebbezési előadás értékelésének elmaradása megvalósított-e jogsértés, ha igen, az miként orvosolható.

A Kúria számára további eljárási kötöttséget jelent az, hogy a felülvizsgálati eljárás csak olyan kérdésben folytatható le, amelyben kifogást, majd fellebbezést előterjesztettek, amelyre nézve fennáll a választási hatóság döntési kötelezettsége. A Ve. lehetővé teszi, hogy más-más kérelmezők adják be a kifogást, a fellebbezést, majd a Ve. 222.§ (1) bekezdés keretei között a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet, de azt már nem, hogy a korábbi eljárásban nem szereplő újabb jogszabálysértést jelöljenek meg. Erre tekintettel a Kúria nem vizsgálta a kizárólag a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, a választás tisztaságának megóvására vonatkozó Ve. 2.§ (1) bekezdés a) pontjának, valamint a kampányeszközökre és kampánytevékenységre vonatkozó Ve. 140.§ és 141.§-ainak sérelmét.

A Kúria a továbbiakban a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, a lapszámon belül további megjelenéseket kizárólag mint a Ve. 225.§ szerinti új bizonyítékokat értékelte.

A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása során a Kúria jelen tanácsa irányadónak tekintette a Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2. számú végzésében foglaltakat, az ott kifejtett elvektől nem kívánt eltérni.

A felülvizsgálati kérelemnek a politikai hirdetésre (Ve. 146.§ b) pont) és a politikai hirdetés meghatározott sajtótermékben való közzétételére (Ve. 148.§ (1)-(4) bekezdés) vonatkozóan a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemmel érintett cikk, és bizonyítékai tekintetében a Kúria Kvk.III.37.328/2014/6. számú végzésében foglaltakat nem alkalmazhatók: az ott irányadó tényállás kétségtelenül politikai reklámok (Ve. 146.§ a) pont) megjelenítését értékelte, míg jelen esetben az is eldöntendő kérdés volt, hogy a kifogásolt tartalomnak van-e hirdetési eleme.

A felülvizsgálati kérelemmel érintett cikk, és a bizonyítékként megjelölt további írárok megjelenítése nem feleltethető meg sem a

médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 203. § 55/ pontjában meghatározott politikai reklámnak, sem az 59/ pont szerinti reklámnak. További speciális, a Ve.146.§ b) által támasztott követelmény, hogy a sajtótermékben megjelenő közlés „politikai hirdetés” jellege csak akkor állapítható meg, ha azt rendelkezésre, ellenérték fejében közlik. Erre vonatkozó bizonyítékot a magánszemély, majd a kérelmezők nem jelöltek meg, a Kúria pedig hivatalból nem folytathat bizonyítást. A bizonyítás hiányában a Kúria nem látta igazoltnak sem a hirdetési, sem a politikai hirdetési jellegét.

Politikai hirdetés hiányában nem sérülhetett a sajtótermékek közzétételére vonatkozó Ve. 148.§ (1)-(4) bekezdése sem.

A Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontja szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség elvét.

A Ve. esélyegyenlőségi elvének alkalmazhatósága kapcsán a Kúria megállapította, hogy a helyi önkormányzatok kiadványaiban a települések prominens személyeinek többszöri megjelenítése általános jelleggel nem kifogásolható. Mivel azonban az önkormányzat sajtóterméke a helyi közhatalmat jeleníti meg, választási időszakban megkérdőjelezi az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény-, vagy akár csak látszat, ha választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet vagy jelölt mellett tűnik fel. Ilyen esetekben politikai hirdetés hiányában is alkalmas lehet az adott lapszám arra, hogy helyi szinten megbontsa a jelölő szervezetek és a jelöltek közötti esélyegyenlőségét.

A kérelmezők kizárólag Tóth Csaba jelölt szempontjából, „A szocialista képviselő kilencven alkalommal nem Zuglót támogatta” című írás kapcsán hivatkoztak az esélyegyenlőség elvének sérelmére. Ez a cikk azonban kifejezetten lehetőséget adott a jelöltnak a megjelenésre, véleményének közlésére. A konkrét, duális cikk kapcsán a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti alapelvi sérelem tehát nem állapítható meg, a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott új bizonyítékok (írások, fényképek) a lapszám egészének értékelése során lettek volna relevánsak.

A Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontja szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét.

Az elv tartalmi jellemzői kapcsán a Kúria a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú végzés indokolásából kiemeli, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás a joggal való visszaélés törvényi tilalmát rögzítő polgári jogi szabályozásból kiindulva az egész jogrendszert, így a Ve. szabályait is átható követelmény: a jogintézményekkel azok címzettjei csak célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek. Csak az a

joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető (összefoglalóan elsőként: 18/2008. (III. 12.) AB határozat). Ezért a rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál: abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul.

A kifogás és a fellebbezés bizonyítékként már csatolták a Fidesz Polgári Szövetség Zuglói Szervezetének 2014. februári megjelenésű Polgári Zugló megnevezésű hírlevelét és dr. Papcsák Ferenc választási szórólapját (a továbbiakban együtt: Kiadványok). A Kiadványok és a 2014. márciusában megjelent lapszám „A szocialista képviselő kilencven alkalommal nem Zuglót támogatta” cikke között ugyan nincs szó szerinti azonosság, azonban a célzott tartalmi egyezés megállapítható. A Kúria értékelése szerint választási időszakban bármely párt, bármely jelölt kampány anyagában foglaltak megismétlése az önkormányzat, mint helyi közhatalom által fenntartott sajtótermékben formálisan ugyan önálló cikket eredményez, mondanivalójával azonban sérti a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét.

Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy szemben az NVB 880/2014. számú határozatában foglaltakkal, a Zuglói Lapok 2014. március 13-i számának 3. oldalán megjelent „A szocialista képviselő kilencven alkalommal nem Zuglót támogatta” cikk a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjába ütközően törvénysértő volt. Ezért a Kúria Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján az NVB határozatát az OEVB határozatára kiterjedően megváltoztatva, a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. Az alkalmazott jogkövetkezmények a Ve. 218. § (2) bekezdés a) és b) pontján, valamint a 152. (1) bekezdés b) pontján alapulnak.

A Kúria mellőzte a kiadóval szemben a bírság megfizetésére kötelezést. Döntésének meghozatala során figyelembe vette, hogy az indítványozott jogsértések közül csak egy esetén volt alapos a kérelem. Ebben az esetben pedig a jogsértés megállapítása, valamint a határozat rendelkező részének közzétételi kötelezettségén túl a további szankció alkalmazása a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt indokolható.

A sikeres bírósági felülvizsgálati kérelemre tekintettel a feljegyzett nemperes eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

A Kúria határozata elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232.§ (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2014. március 31.

**Dr. Hajnal Péter sk. a tanács elnöke, Huszárné
Éva sk. előadó bíró, Dr. Heinemann Csilla sk. bíró**

dr. Oláh

A kiadmány hitelével:

tisztviselő